

Warszawa, 17 grudnia 2024 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję w sprawie „polityki osób potrzebujących” –
zwolnienia darowizn od podatku (nr 1006/2024)
Znak sprawy: DPL1.056.13.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

odpowiadając na Pani wystąpienie z 19 października 2024 r. nr 1006/2024 w sprawie „polityki osób potrzebujących”, tj. zwolnienia od podatku darowizn przeznaczonych dla osób potrzebujących, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, uprzejmie informuję.

Zakwalifikowanie wystąpienia jako petycji

Wystąpienie zostało zakwalifikowane jako petycja. Zgodnie z przepisami ustawy o petycjach, przedmiotem petycji może być między innymi żądanie zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagającej szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Zgłoszone żądanie

W przedstawionym przez Panią wystąpieniu zawarte jest żądanie z zakresu „polityki osób potrzebujących” i postulat, aby zwolnione „z podatku od darowizn” były:

- 1) podmioty lecznicze;
- 2) fundacje zajmujące się zbiórkami na cele pomocowe i zdrowotne;
- 3) cele społeczne;
- 4) cele zdrowotne;
- 5) osoby pokrzywdzone zdarzeniem losowym;
- 6) osoby pokrzywdzone zdarzeniem katastrofy żywiołowej;

- 7) osoby o ciężkiej sytuacji materialnej, dobrobytu lub dobrostanu psychicznego lub fizycznego;
- 8) osoby o obniżonej płynności finansowej;
- 9) samorząd gminy w celach inwestycji publicznych lub na pomoc mieszkańcom.

Obowiązujący stan prawny

Artykuł 84 Konstytucji RP wyraża zasadę powszechności opodatkowania, będącą wyrazem zasady sprawiedliwości podatkowej, wynikającej z art. 217 Konstytucji. Zasada ta nakłada na każdego obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych w tym podatków określonych w ustawach. Ulgi i zwolnienia z obowiązku ponoszenia danin publicznych, jako stanowiące odstępstwo od zasady powszechności i równości opodatkowania mają charakter wyjątkowy i powinny być w sposób precyzyjny i racjonalny uzasadnione.

Istniejący system indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych pozwala udzielić tych ulg najbardziej potrzebującym. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika (np. trudnej sytuacji zdrowotnej lub życiowej) lub interesem publicznym naczelnik urzędu skarbowego, na wniosek podatnika, może udzielić indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach ustawy - Ordynacja podatkowa, w tym także umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. W przypadku dochodów stanowiących dochód jednostek samorządu terytorialnego ulgi te udzielane są za zgodą właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, np. w podatku od spadków i darowizn. Taki system indywidualnych ulg podatkowych obliuguje organy podatkowe do wyczerpującego zbadania w każdym przypadku okoliczności faktycznych i prawnych sprawy oraz uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia, w tym oceny istnienia przesłanek ważnego interesu strony lub interesu publicznego.

Sposób załatwienia petycji

Rozpatrując przedstawione postulaty, należy stwierdzić, że racjonalny ustawodawca, tworząc prawo podatkowe musi mieć na względzie i ważyć interesy podatników, państwa oraz gmin. Z uwagi na brak uzasadnienia wniesionego postulatu, nie sposób odnieść się szczegółowo do zawartych w nim propozycji. Należy też mieć na względzie, że kryteria zwolnień podatkowych, stanowiących odstępstwo od zasady powszechności opodatkowania, muszą być obiektywne i sprawdzalne, co byłoby znacznie utrudnione do zrealizowania przy tak szeroko oraz ogólnie zaproponowanych zakresach zwolnienia darowizn od podatku, np. w podatku od spadków i darowizn. Taka zmiana prawa może przyczynić się do wykorzystywania wprowadzonych zwolnień do legalizowania majątku pochodzącego z nieujawnionych źródeł przychodów.

Z powyższych względów nie jest planowane podjęcie inicjatywy legislacyjnej w zakresie wskazanym w petycji.

Podstawa Prawna

1. Ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2024 r. poz. 1837);
2. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870);

3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Monika Derejko-Kotowska

Dyrektor

Departament Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu
Terytorialnego